

2. ročník
2013
číslo
2

Ozveny spod Rokaša

Spravodaj občanov Žitnej-Radiše

0,50€

25.7.2013

ISSN 1338-9084

**Ženská spevácka skupina
Žitná - Radiša**

**Folklórna skupina
Uhrovčan**

**Folklórna skupina
Bukovina Kšinná**

**Dychová hudba
Nadličanka**

7. MIKROREGIONÁLNE SLÁVNOSTI ZDRUŽENIA OBCÍ UHROVSKÁ DOLINA

Pod záštitou predsedu TSK Mudr. Pavla Sedláčka, MPH

**Vlasta Mudříková,
heligonkárka zo Skalitého**

Foto: R. Filo, M. Škultéty st., S. Vavro

Denník starostu

Druhý štvrtý rok 2013 začal veľkou nocou, kde nás nemilo

prekvapilo hlavne počasie. Topiaci sa sneh a dažď zvýšili hladinu potokov a konečne sa aj naostro mohla odskúšať protipovodňová nádrž v Žitnej. Pod stálou kontrolou Ing. Adama Martiša a Jozefa Bežu bolo vidieť, že nádrž spĺňa svoju úlohu tým, že zachytila podstatné množstvo vody z potoka a okolitých dolín, čím udržala stabilnú hladinu potoka v obci a po jej poklese bol obsah nádrže postupne vypustený do toku a nádrž bola znovu pripravená na zachytenie opätovného veľkého množstva vody. V tomto období boli najväčšie problémy na sútoku Radiše a Bebravy a tak naši hasiči už opäť boli vypomáhať v Rybanoch na protipovodňovej akcii, za čo im patrí veľká vďaka, ktorú im zaslal aj starosta Rybian.

30. apríla sa znovu konalo stavanie mája, ktoré nám tentokrát spropagovali aj redaktori publikácie Našebánovce a tak o našom 27 metrovom máji vedel celý okres. Chlapi sa znovu pochlapili a tento krásny kus postavili bez akýchkoľvek problémov.

8. mája sa už tradične uskutočnilo stretnutie pri príležitosti Dňa víťazstva nad fašizmom a ukončenia II. sv. vojny.

Bohužiaľ z dôvodu mojej pracovnej vyťaženia a nedostatočného pripravenia programu sa doteraz neuskutočnil deň matiek, ktorý sa každoročne koná v tomto čase, a preto bude potrebné tento sviatok nahradiť v akciách v priebehu roka, pretože matky si svoj deň v

roku určite zaslúžia.

27. a 28. mája sme mali školskú inšpekciu v našej materskej škole, ktorá dopadla veľmi dobre, za čo ďakujem p. riaditeľke a ostatným pracovníčkam škôlky.

1. júna sme chceli uskutočniť MDD avšak z dôvodu zlého počasia sme tento preložili. Konal sa 16. júna a môžem povedať, že sa celkom vydaril, aj keď bohužiaľ niektoré deti boli v tomto čase mimo obce.

8. júna sa v obci konali už VII. Mikroregionálne slávnosti obcí uhrovskej doliny, na ktoré sme sa všetci zodpovedne pripravovali. Celý program a priebeh osláv sa konal v našej réžii a preto bolo do nich zapojených niekoľko desiatok našich občanov. Samozrejme nebolo by to u nás v Žitnej-Radiši v poriadku, keby nás nezradilo počasie. V čase, keď som sa rozhodoval, či slávnosti z dôvodu dažďa nepresunieme do kultúrneho domu, čím by boli stratené, prišla oveľa ťažšia skúška v podobe zdvihnutia hladiny potoka Radiša takmer o 2 metre a následná dilema, či bude treba vyhlásiť mimoriadnu situáciu, čím by slávnosti skončili. Chvalabohu celé toto trvalo asi 3 hodiny a potom sa počasie umúdrilo a oslavy sa konali vonku. Chcem aj touto cestou úprimne poďakovať všetkým, ktorí sa pričínili o ich priebeh, všetkým, ktorí pomáhali odstraňovať následky dažďa – hlavne DHZ, ale aj všetkým účinkujúcim a tým, ktorí aj v takomto počasi prišli do obce, za podporu a pochopenie. Som rád, že sme znovu ukázali, že v obci je silná a dobrá partia ľudí, ktorá svoju úlohu splní aj v takýchto nepriaznivých podmienkach..

Týždeň po oslavách sa konalo v Miezgovciach obvodové kolo DHZ, kde naše

dorastenky postúpili na okresné kolo a ako prvé skončili aj na týchto pretekoch, takže už postúpili na krajské kolo.

22. júna sa uskutočnila brigáda kosenia starého cintorína v Žitnej, ktorej sa zúčastnilo 9 koscov, ktorým takisto veľmi pekne ďakujem.

Podali sme aj žiadosť o zmenu v projekte verejného osvetlenia, takže teraz už len budeme netrpezlivo čakať na jej odsúhlasenie.

Prichádza obdobie leta, oddychu a dovoleník, preto želám všetkým príjemný oddych, krásne zážitky a načerpanie nových síl na prekonávanie ťažkých, či už pracovných alebo iných životných situácií.

Opustili nás
Václav Kasl
nar. 13. 3. 1966
zom. 21. 5. 2013
Češť jeho pamiatke!

Obec Žitná-Radiša: Obecný úrad v Žitnej-Radiši č. 105, 956 41 Uhrovec, tel., fax : 038/7694421, e-mail: info@zitna-radisa.sk, úradné hodiny: Po-Pia: 7:00-15:30

NOVINKY OBECNEJ KNIŽNICE

Marta Fartelová: Črepiny spomienok – na pozadí pohnutej doby minulého režimu autorka vykresľuje neobyčajné priateľstvo dvoch žien, ktorých životné cesty by sa za normálnych okolností nikdy nestretli. Kým jedna zo žien pomaly po kúsku skladá z črepin bolestivých spomienok svoj život, druhá hľadá vlastnú cestu. Ich spoločné priateľstvo im dodáva odvahu bojovať s osudom a nakloniť si šťastenu na svoju stranu

Jo Nesbo: Diabľova hviezda – klasická detektívka. Hlavné mesto Nórska Oslo sužujú tropické horúčavy. V jednom z bytov v centre sa na strope vytvorí hnedastá škvrna a do hrnce s variaciami zemiakmi padá kvapka krvi. Dostihne inšpektor Harry Hole vraha?

Ďalší kriminálny román najslávnejšieho nórskeho autora detektívok...

Dominik Dán: Kráska a netvor – opäť sa stretávame s partiou vraždárov z Nášho Mesta. Sú po dovolenke, veselí a plní energie. Úsmev na perách im mrzne hneď na druhý deň vo chvíli, keď maďarskí kolegovia hlásia nález zmasakrovaného tela mladej dievčiny neďaleko štátnej hranice. O pomoc pri určení totožnosti neznámej mŕtvoly požiadali všetky okolité štáty.

Napínavý, pútavo písaný príbeh, ktorý prečítate jedným dychom. Tak ako všetky romány tohto autora.

Obecná knižnica oznamuje všetkým občanom, že v uplynulých dňoch dostala darom väčší počet knižných publikácií – prevažne sa jedná o literatúru pre ženy, knihy romantické a zaľúbené. Vypožičať si ich môžete každú nedeľu v čase od 13,00 do 15,00 hod.

Autor: Alena Kušniová, knihovníčka Obecnej knižnice

ZA ANTONOM DOBEŠOM

Keď sme jedného večera začiatkom roku 2010 sedeli proti Ing. Antonovi Dobešovi a on nám pre naše noviny rozprával zážitky z expedície na himalájsku osemtisícovku Čo Oju, nikomu z nás nenapadlo, že by už žiadny ďalší rozhovor nemal byť. Vtedy priznal, že má ešte veľa nesplnených želaní, veľa toho ešte chce dokázať a sľúbil nám, že sa o svoje dojmy a zážitky z ďalších expedícií sa s nami ešte podelí. Taktiež sme sa ho chceli spýtať na prácu zdravotného a horského záchranára, ktorú vykonával.

Bohužiaľ, všetko je inak.

Nezradili ho hory, ani choroba, ale...ľudská nenávisť. Tento skromný človek s veľkým srdcom, ktorý celý život ľuďom pomáhal, vedel sa obetovať pre iných a pomohol skutočne každému, kto pomoc potreboval prišiel o život nezmyselne a zbytočne rukami vrahov v pakistanských horách.

Bez akéhokoľvek súcitu ho zabila ľudská zloba, fanatizmus, šialenstvo zvané terorizmus.

Češ' jeho pamiatke!

Autor: Alena Kušnierová

PODUČITEL V DEŽERICIACH MICHAL ŠVEC ZO ŽITNEJ

Vzdelanie mládeže nekatolíckych rodín po vydaní Tolerančného patentu vo Viedni 25. októbra 1781 sa otvorili možnosti zriaďovať cirkevné obce so školami a evanjelici a.v. sa stali akceptovanými členmi spoločnosti. Zrovnoprávnení s katolíckou cirkvou sa stali podľa zákonného článku 20/1848 z marca 1848. Konečnému zrovnoprávneniu došlo až v roku 1895.

Na vzdelanosť protestanti kládli veľký dôraz a mali povolenie vyučovať aj iné predmety. Zato v praktickom živote chýbali vzdelaní kňazi a učiteľia. V tejto prevratnej dobe vzdelávali jednoduchých veriacich v chrámoch zbožnosti v duchu Kristovho učenia a škola bola štepnicou evanjelickej cirkvi. V minulosti evanjelici mali výnimočných a vzdelaných zástupcov. Spomeniem rektora, ľudového liečiteľa, evanjelického farára zo Žitnej- Radiše Ondreja Škultétyho *24.2.1740 †24.4.1813, na ktorého sme zaspomínali pri výročí úmrtia 200 rokov. V súčasnosti prof. Igor Kišš, ThDr. narodený 21.7.1932 v Uhrovci.

Škola v Dežericiach.

V dobových prameňoch sa nepriamo spomína rektor neznámeho mena s Dežerickým rímskokatolíckym farárom Gabrielom Kaprini okolo roku 1580, keď prestúpili s celou obcou na protestantské vierovyznanie. Odbočením z dávnej histórie si teda priblížime obdobie učiteľov začiatkom 19.storočia, ktorí treli biedu. Evanjelická ľudová škola v Dežericiach bola v tej dobe jednotriedka pre menšie deti, 1.-2. ročník, učili sa v izbe, kde spával učiteľ. Starší žiaci chodili do Podlužian, kde učili diplomovaní učiteľia. Prvým učiteľom, preceptorom bol Ján Šumichrast, ktorý bol druhýkrát konventom prijatý učiť 8.októbra 1804. Týždenný plat mal 10 krajciarov bez dreva od jedného

žiaka. Ak rodičia zadovážili drevo, zaplatili 5 krajciarov a povinnosťou učiteľa vtedy bolo učiť do Svätého Ducha. Podľa vtedajšej obyčaje, bol učiteľ aj cirkevným zvonárom. Druhým učiteľom bol 2.februára 1823 zvolený Štefan Grabaty. Narodil sa v roku 1769 v obci Ludanice. Zomrel 30.decembra 1846 v Dežericiach. Plat mal od jedného žiaka 8 grošov, pol druhá merice obilia, jednu malú fúru dreva, alebo každý žiak doniesol polienko pred vyučovaním. Ak chodili do tejto školy menšie deti z Podlužian, učiteľ mal právo vyberať od týchto rodín laridatum a ovatum. Preložené teda, slaninu a vajcia. Pre starobu ho konvent odvolal 9.októbra 1846. Na uvoľnené miesto nastúpil 9.decembra 1846 Michal Polcer, rodák z Dežeríc. Narodil sa 20.septembra 1813, zomrel 3.júna 1866. Tento učiteľ bol krajčírom, šil zvláštne haleny a zaslúžil sa o pokrok, pretože učil vo svojom rodnom dome na hornom konci obce. Z toho vyplýva, že menšie deti chodili do druhej školy v obci na jeho osobnú žiadosť zo súhlasom kurátora Štefana Lendvay, Štefana Botku. V poradí štvrtým nediplomovaným učiteľom sa stal Michal Masáre s prezývkou Remiš. Narodil sa 20.apríla 1834 v Dežericiach, zomrel 24.mája 1873. Musel mať teda výnimku učiť, pretože bol murár. V ktorej škole v obci a v triede učil už prameň neuvádza. Platený bol pravdepodobne z cirkevnej obce. Na uvoľnené miesto nastúpil podučiteľ Michal Švec. Svetlo sveta uzel v obci Žitná 25.februára 1842. Možno studená trieda, alebo byt mu nepridala na zdravotnom stave, pretože dostal silný zápal pľúc a umiera mladý, ako 38 ročný dňa 22.marca 1880. Kde je pochovaný tento obuvník, pretože pred tým vykonával toto remeslo, zatiaľ neviem, ani odkiaľ prišiel do Dežeríc. Pre úplnosť dodám, že ďalším bol podučiteľ Štefan Jakubáci.

Narodený 13.augusta 1853 v Dežericiach, učil od roku 1866-1889. Posledným bol kožušník Štefan Chrenko. Narodný 13.septembra 1855 v Dežericiach. Pôsobil krátko asi 1890-1892.

Na tomto mieste záverom oceníme spomenutých učiteľov, neučiteľov (čizmári, blanári, kožušníci, murári), ktorí nemali pripísanú kvalifikáciu. Toto prechodné provizorium s nekvalifikovanými učiteľmi bolo ministerským nariadením zrušené v rokoch 1871 – 1866, pritom sa evanjelické cirkvi osvedčili a v tej dobe niesli bremeno maďarizácie. Vedeli písať, čítať a počítať, pritom vykonávali remeslo a naučili deti prvé základy pre život. Učili v zimných mesiacoch, pretože nemali zaistenú slušnú existenciu. Bolo to aj storočie maďarizácie po nástupe Karola Zaya do funkcie generálneho dozorca evanjelickej cirkvi v roku 1840. Ďalej nasledovali revolučné roky 1848 – 1849. Proti týmto nekalým praktikám pomadžarčiť slovenských evanjelikov, verejne na obranu vystúpil evanjelický kňaz Trenčiansky senior Karol Križan, zomrel 8.4.1883 v Záriečí. Vďaka nemu vznikol aj tento článok. Naše noviny Ozveny spod Rokoša majú širšie čitateľské zázemie vďaka internetovej stránke obce a pretože doposiaľ nemáme žiadne poznatky o škole v Žitnej spredu roku 1838, môžu nám teda pomôcť aj neznámi čitatelia a kontaktovať na stránku obce.

Dodatok.

Michal Švec nebol slovenského pôvodu. Jeho predkovia prišli na západne Slovensko po bitke na Bielej Hore v roku 1620 a následne museli opustiť svoje rodisko pre náboženské presvedčenie. Natrvalo sa tu usadili aj ďalší exulanti na panstve grófa Zaya, čo dokazujú ďalšie prítomné priezviská napríklad Šebeň, Zajac, Križan.

Autor: Jaroslav Kohút st.

BOJOVALI ZA C. K. MONARCHIU

V minulom čísle časopisu publikoval Jaroslav Kohút článok o občanoch Žitnej a Radiše, ktorí zahynuli v bojoch 1. svetovej vojny. Údaje čerpal z Vojenského historického ústavu v Bratislave. Okrem tohto zdroja je možné zisťovať straty v tejto vojne na internetovej stránke <http://kramerius.nkp.cz/kramerius/Welcome.do> (padlí, zajatí, zranení a vyradení z ďalšej služby).

Po vyhlásení vojny väčšina odvedených z Žitnej a Radiše a okolitých obcí narukovala do Trenčína alebo Bratislavy kde mali posádku tieto vojenské útvary:

- **Trenčiansky 15. honvédskejší peší pluk** alebo Kráľovský uhorský peší pluk vlastibrany č.15 (Trencseni 15. honvéd gyalogezred alebo 15. Honvéd Infanterie Regiment).

- **Trenčiansky 71. peší pluk** alebo Cisársky a kráľovský peší pluk č. 71 (Infanterieregiment Galgótzty Nr.71 alebo Kaiserlicher und königlicher Infanterieregiment Nr. 71)

- **Bratislavský 72. peší pluk** alebo Cisársky a kráľovský peší pluk č. 72 (Kaiserlicher und königlicher Infanterieregiment Nr. 72)

Trenčiansky 15. honvédskejší peší pluk bol kráľovský uhorský pluk vlastibrany (k.u), spolu s Nitrianskym 14. honvédskejším plukom bol súčasťou 74. honvédskej pešej brigády 37. honvédskej pešej divízie V. armádneho zboru. V auguste 1914 bol veliteľom pluku podplukovník Heinrich von Dormándy Dormánd. Honvédi boli čisto uhorskou doplňujúcou časťou ozbrojených síl, ktorá bola povolávaná v období vojny na podporu armády a v období mieru vo výnimočných prípadoch na udržanie vnútorného poriadku a bezpečnosti.

Trenčiansky 71. peší pluk a Bratislavský 72. peší pluk boli pluky cisársko-kráľovskej rakúsko-uhorskej armády (k.k.) v zostave 27. pešej brigády 14. pešej divízie V. armádneho zboru. Veliteľom 71. pešieho pluku plukovník Felix Ritter Unschuld von Melasfeld, majiteľom pluku Galgótzty. V Trenčíne bolo veliteľstvo pluku, 2. a 3. prápor, v Trnave bol 1. prápor a v Bratislave 4. prápor. Z hľadiska národnostného zloženia malo v roku 1914 približne 85 % kmeňového stavu mužstva pluku slovenský pôvod. V pluku väčšinou slúžili vojaci z Trenčianskej, Oravskej, Turčianskej, prípadne Liptovskej stolice. Veliteľom 72. pešieho pluku bol plukovník Ernst Wossala, majiteľom slobodný pán von David. Veliteľstvo pluku, 1., 3. a 4. prápor boli v Bratislave, 2. prápor v Teodo (bojoval na Srbskom fronte). Národnostné zloženie pluku: 51% Slováci, 28% Maďari, 20% Karpatskí Nemci, 1% ostatní.

Všetky tri pluky sa aktívne zapojili do bojov 23. augusta 1914 proti dovtedy ešte nesústredeným ruským vojskám a boli nasadené

na severnom úseku haličského frontu v smere na Lublin proti ruskej 4. armáde. Počas bojov o Lublin stratili okolo polovice mužstva i veliteľov. Pešie pluky po doplnení pokračovali na prelome rokov 1915 a 1916 v bojoch na ruskom fronte v Karpatoch a neskôr viac ako pol druhu roka v zákopovej vojne v Haliči. Honvédskejší peší pluk bol na jar 1915 preložený na južný úsek východného frontu až k hraniciam Besarábie a po vstupe Rumunska do vojny sa v septembri 1916 presunul na rumunský front, kde bojoval až do konca vojny.

V novembri 1916 boli pešie pluky č. 71. a 72. presunuté na taliansky front, kde bojovali v tvrdej zime na prelome rokov 1916 a 1917. Na jeseň roku 1917 bojovali v jednej z najťažších bitiek pri rieke Piave, kde spočiatku dosiahli značné úspechy, ale už po týždni bojov mali ťažké straty a boli stiahnuté na doplnenie do oblasti Kragujevaca v Srbsku. V apríli 1918 sa začali k plukom vracat' slovenskí vojaci z ruského zajatia, z ktorých sa priamo v Kragujevaci sformoval záložný útvar 71. pešieho pluku (sedem rôt 41. pochodovej formácie). Vojaci vyjadrili svoju nechut' bojovať vzbúrou, ktorá však bola rýchlo potlačená a 9. júna 1918 bolo 44 slovenských vojakov popravených zastrelením. Medzi nimi boli aj 26 ročný vojak Ján Gohr z Uhrovca a 34 ročný vojak Anton Mikuš z Rybian, po ktorom ostalo 1 dieťa.

Vojaci 71. a 72. pešieho pluku boli znovu vyslaní na taliansky front, kde sa 15. júna 1918 začala ďalšia krvavá ofenzíva na Piave. Útokom zdolali tri obranné postavenia Talianov v priestore Ponte di Piave a postúpili hlboko do vnútrozemia. Na ďalších úsekoch sa však rakúsko-uhorským oddielom až tak nedarilo a po ôsmich dňoch urputných bojov sa stiahli na pôvodnú obrannú líniu na rieke Piave. Pozičná vojna tu pretrvávala až do jesene, keď Taliani 24. októbra začali rozhodujúci útok a 3. novembra 1918 Rakúsko-Uhorsko uzavrelo separátny mier.

Okrem padlých, ktorých uviedol Jaroslav Kohút som v internetovom archíve zistil:

1. padlých:

- **Belovics Elek, Žitná 1890**, honvéd, 1. rota 20. honvédskejší peší pluk (Kaniža), zomrel v dobe od 1. do 20.3.1915 – Belovics Elek, Infst. k. u. LIR. Nr.20, 1.Komp., Ungarn, Trencsén, Buzás, tot 1-20/3.1915 (zoznam strát č.182 z 20.5.1915, str.7,

- **Puchor Ján, Žitná** (v inom zázname bolo uvedené Uhrovské Podhradie), desiatnik, 71. peší pluk, padol 19.1.1917 - Puchor statt Pucher Johann, Gefr.TitKorp., IR. Nr. 71, Ungarn, Trencsén, Buzás statt Zayváralja, 1885; gefallen (19.1.1917) – (Zoznam strát č. z 30.3.1918, str.65

- **Botka Ján, 1894 Kšinná**, trvale

príslušný v Žitnej, vojak, 47.delostrelecký pluk, od 20.10.1918 nezvestný na bojisku v Albánsku (v roku 1923 dostal otec Štefan Botka odpoveď čj.145450/51060, aby dal syna prehlásiť za mŕtveho), prehlásený za mŕtveho úradne pravdepodobne v roku 1924. V listine strát č. 677 z 3.6.1918 str.12 je však uvedený Botka Johann, pešíak domobranec, 11. rota 72. peší pluk, Buzás 1894, zranený v okolí Tridentu v severnom Taliansku a vyradený z ďalšej služby, pravdepodobne na toto zranenie neskôr zomrel (Botka Johann, LstInfst,IR.Nr.72, 11.Komp. Ungarn, Trencsén, Buzás 1894, verw.) (uviedol ho aj Jaroslav Kohút)

2. ťažko ranených, ktorí boli vyradení z ďalšej služby (ich ďalší osud v matrike nie je uvedený):

- **Čukan Michal, Žitná 1890**, desiatnik, 4. rota 71. peší pluk, strelné zranenie krížov, resuscitačná nemocnica Hranice na Morave - Csukan Michael, Korp., IR. Nr. 71, 4. Komp., Ungarn, Trencsén, Busasch, 1890, Streifschus a. Kreuz, ResSpit in Mährisch Weisskirchen. (správy o ranených č. 176, z 30.12.1914, str. 14), vyradený po ďalšom zranení: Csukan Michael, Korp., IR. Nr. 71, 4. Komp., Ungarn, Trencsén, Buzás, 1890, verwenden. (zoznam strát č. 159, z 13.4.1915, str. 11)

- **Lieskovec Michal, Radiša 1892**, pešíak, 2.rota 71. peší pluk, zranený - Lieszkovecz Michael, Infst., IR. Nr. 71, 2. Komp., Ungarn, Trencsén, Radosa, 1892; verw. (zoznam strát č.535, z 13.3.1917, str. 30)

- **Masarik Michal, Radiša 1897**, pešíak domobrany, guľometná rota II, 71. peší pluk, zranený - Meszárik Michal, "LstlInfst., IR. Nr. 71, MGKomp. II, Ungarn, Trencsén, Radosa, 1897; verw. (zoznam strát č.623, z 31.10.1917, str. 41)

- **Schlesinger Arnold Aharon Dr., Radiša 5.6.1886**, (židovský občan, advokát, zmenil priezvisko), poručík v zálohe, 3.rota 96. peší pluk, zranený - Szekely Dr. Arnold, Lt. i. d. Res., IR. Nr. 96, 3. Komp., Ungarn, Trencsén, Radosa, 1886; verw. (zoznam strát č. 551 z 10.4.1917, str. 4)

- **Škorec Štefan, Žitná 1895**, honvéd, 15. honvédskejší peší pluk, pridelený k 4.rote 4. práporu vojenskej polície, zranený - Skoretz István, Infst., k. u. LIR. Nr. 15, zugeteilt dem k. k. LstGendB, Nr 4. 4.Komp. Ungarn, Trencsén, Zsita Puras,1895, verw. (zoznam strát č. 392, z 15.3.1916, str. 40)

- **Škultéty Michal, Žitná 1887**, pešíak domobrany, 72. peší pluk, pridelený k 16.rote 80. pešieho pluku, zranený - Skultety Michael, LstlInfst., IR. Nr. 72, zugeteilt dem IR. Nr. 80, I6. Komp., Ungarn, Trencsén. Buzás, 1887; verw. (zoznam strát č.618, z 17.10.1917, str. 45)

- **Škultéty Štefan, Žitná 1885**, honvéd, 7.rota 15. honvédskejší peší pluk, zranený - Skulety

István, Infst., HIR. Nr. 15, 7. Komp., Ungarn. Trencsén, Búzás, 1885; verw. (zoznam strát č. 649 z 4.2.1918, str.49)

3. vojnových zajatcov (kriegsgefangene):

• **Haviernik Štefan, Žitná 1891**, honvéd, 15. honvédskejší peší pluk - Haviernik István, LstInfst., IR. Nr. 15, Ungarn, Trencsén, Búzás, 1891; kriegsgef. Shillovskij Rudnik, Gouvernement Jekaterinoslav Rusland. (zoznam strát č. 508 z 30.12.1916, str. 19)

• **Michale Ján, Žitná 1888**, pešíak rezervy, 5. rota 71. peší pluk - Michale Johann, ResInfst., IR. Nr. 71, 5. Komp., Ungarn, Trencsén, Búzás, 1888, kriegsgefangene Rusland. (zoznam strát č. 359, vydaný 17.1.1916 str. 33) alebo Michale Johann, Infst., IR. Nr. 71, 5. Komp., Ungarn, Trencsén, Búzás, 1888, kriegsgefangene Wjatka, Rusland. (zoznam strát č. 367, vydaný 28.1.1916, str.35)

• **Michale Štefan, Žitná 1881**, honvéd, 15. honvédskejší peší pluk - Michale Stefan, LstInfst., IR. Nr. 15, Ungarn, Trencsén, Búzás, 1881, kriegsgefangene, Schatzk, Gouvernement Tambov, Rusland. (zoznam strát č. 508, vydaný 30.12.1916, str.34)

• **Obertík Pavel, Žitná 1888**, honvéd rezervnej zálohy, 1. rezervná rota 16. honvédskejší pešieho pluku - Obertík Pál, ErsRes., k. u. LIR. Nr. 16, 1. ErsKomp., Ungarn. Trencsen, Búzás

1888, kriegsgef. Tomsk, Rußland. (zoznam strát č. 203 z 1.7.1915, str.30)

• **Patro Ondrej, Žitná 1889**, pešíak náhradnej rezervy, 5. rota 71. peší pluk - Patro Andreas, ErsRes., IR. Nr. 71, 1. Komp., Ungarn, Trencsén, Búzás, 1889; kriegsgef., Tatarsk, Gouvernement Mohilow, Rußland. (zoznam strát č. 365 z 26.1.1916, str. 38)

• **Škorec Ján, Žitná 1891**, pešíak, 10. rota 71. peší pluk - Skorecz Johann, Infst. IR. Nr. 71, 10. Komp., Ungarn, Trencsén, Búzás, 1891, kriegsgef. (Troizkaja, Gouvernement Orenburg, Rußland). (zoznam strát č. 187 z 4.6.1915, str. 40)

• **Škorec Ján, pešíak, Žitná 1891**, 10. rota 71. peší pluk - Skorecz János, Infst., IR. Nr. 71, 10. Komp., Ungarn, Trencsén, Búzás, 1891; kriegsgef., Ufa, Rußland. (zoznam strát č. 494 z 28.11.1916, str. 51)

• **Štuller František, Žitná 1890**, čatár, 4. rota 71. peší pluk - Stuller Franz, Zugsf., IR. Nr. 71, 4. Komp., Ungarn, Trencsén, Búzás, 1890, kriegsgef. Ufa, Rußland (zoznam strát č. 159 z 13.4.1915, str. 45, aj zoznam strát č. 203 z 1.7.1915, str. 38)

• **Adame Štefan, Radiša 1884**, honvéd, 5. rota 15. honvédskejší peší pluk, zranený, zajatý - Adame István, Infst., k. u. LIR. Nr. 15, 5. Komp., Ungarn, Trencsén, Radosa, 1884, verw.,

kriegsgef., Iwano-Wosnesensk, Gouvernement Wladimir, Rußland. (zoznam strát č. 196 z 18.6.1915, str. 5)

• **Kalač Pavel, Radiša 1896**, pešíak domobrany, 3. rota 26. peší pluk, zranený, zajatý, Združená evakuačná nemocnica č.184 v Nižnom Novgorode, Rusko - Kalács Paul, LstInfst. IR Nr.26, 3Komp. Ungarn, Trencsén, Radosa, 1896, verw. Kriegsgefangene, Vereinigtes Evakuationspital Nr.184 in Nižný Novgorod Rusland. (zoznam strát č. 615 z 10.10.1917, str. 18)

• **Lieskovec Ondrej, Radiša 1887**, slobodník, 3. rota 71. peší pluk - Lieszkovecz Andreas, Infst., IR. Nr. 71, 3. Komp., Ungarn, Trencsén, Radosa, 1887. kriegsgef. (zoznam strát č. 134 z 1.3.1915, str.25) Lieszkovecz Andreas, Gefr., IR. Nr. 71, 3. Komp., Ungarn, Trencsén, Radosa, 1887. kriegsgef. Omsk, Gouvernement Akmolinsk, Rusland (zoznam strát č. 212 z 16.7.1915, str.27)

Bolo by vhodné, aby sa tieto závažné historické údaje doplnili do obecnej matriky a mená padlých zverejnili na čestnom mieste v obci. Na záver by som chcel vyzvať tých, ktorí vedia o ďalších účastníkoch vojny, aby ich osudy popísali v krátkom článku alebo oznámili niektorému z autorov.

Autor: prof. Ing. Ľubomír Belan, CSc.

STAVANIE MÁJA V ŽITNEJ-RADIŠI

História hovorí, že máje ako symboly jari a zelene života stavali mládeci dievčatám, aby boli zdravé, pekné a štíhle. Tradíciu stavania májov v Žitnej-Radiši dodržiajú už desiatky rokov, vždy v predvečer prvého mája. Stavanie mája bolo v obci vždy sviatkom. Na rázcestí obce sa obyčajne vytvorí početná divácka kulisa a partia chlapov ručne, iba za pomoci jednoduchých nástrojov stavia máj.

Nebolo tomu inak ani tento rok v posledný aprílový deň. Dievčatá a

mládeženy ozdobili vrcholec pestrofarebnými stužkami a partia 24 chlapov začala dvíhať máj. Pokyny im dával najskúsenejší staviteľ májov – Jozef Bežo st. „ Čím je máj vyšší a teda aj ťažší, tým viac ľudí je treba na jeho postavenie. V mestách a už aj na niektorých dedinách stavajú máje pomocou žeriavov, alebo kladkami a lanami. My stále zostávame pri spôsobe, akým máje stavali naši otcovia a dedovia. Iba za pomoci niekoľkých vidiel s krátkymi ale ostrými hrotmi, dvoch rebríkov a chlupskej sily. “ povedal Jozef Bežo.

A tak večer o 19. 30 sa začal dvíhať k oblohe vrchovec a o necelých 15 minút spodok pekne dosadol do pripravenej jamy a vysoký, štíhly krásavec sa zaskvel v celej svojej nádhere. Impozantná je aj jeho výška – 27 metrov nad úrovňou zeme a určite by ste museli dlho hľadať aby ste podobný krásny a vysoký máj našli.

K dobrým zvykom po stavaní mája patrí aj riadne občerstvenie tak pre staviteľov mája ako aj pre divákov. O to sa postaral starosta obce Ing. Rudolf Botka, a veselica pri zabíjačkových pochúťkach, dobrom víniku a rezkých tónoch harmoniky Janka Fila pokračovala do neskorých večerných hodín.

Autor: Ivan Kušnier, foto: Ing. Jaroslav Sedláčik

VII. ROČNÍK MIKROREGIONÁLNYCH SLÁVNOSTÍ UHROVSKEJ DOLINY

Sobota 8. júna 2013 bola výnimočná z dvoch dôvodov:

1. V našej obci sa konali 7. Mikroregionálne slávnosti Uhrovskej doliny

2. Bolo Medarda

Starostove nervy vám potvrdia, ako veľmi pri takom veľkom podujatí môže Medardova kvapka skomplikovať život. A tá skutočne nesklamala. Je už priam symbolické, že v deň dlho pripravovaného podujatia v našej obci vždy prší. Keď sa u nás konali Mikroregionálne slávnosti pred piatimi rokmi, silná prietrž mračien nás zastihla hneď pri zahájení, Z ihriska zostala iba jedna veľká mláka. Tento rok a v tento deň sa Medard vyburil síce o niečo skôr, už okolo obeda, ale rozliaty radišský potok, zatopené hľadisko na ihrisku, mokré pódium i lavice na sedenie na nálade nikomu nepridalo a všetci čakali, čo bude ďalej. Nakoniec však vďaka správnym rozhodnutiam a niekoľkým ochotným ľuďom, ktorí vyzametalí a vyutierali všetko, čo sa dalo, mohli sa slávnosti začať tak, ako bolo naplánované. Okrem hasičov. Tí miesto súťaže museli ísť likvidovať škody po povodni.

Zatiaľ sa na miestnom ihrisku začali schádzať prví účastníci, vytvárali sa skupinky a tie sa rozdeľovali podľa svojho záujmu. Niektorí na lavičku, niektorí k výčapu. Postretali sa starí priatelia, zaspomínali sa, guláš ochutnali, vínkom zapili. Atmosféra bola taká rodinná, srdečná.

Po zahájení a privítaní hostí starostom našej obce Ing. Rudolfom Botkom a ich krátkych príhovoroch, začal kultúrny program. V ňom sa predstavili súbory z nášho regiónu: Ženská spevácka skupina zo Žitnej-Radiša, folklórna skupina Uhrovčan z Uhrovca a folklórny súbor

Bukovina zo Kšínnej. Všetky tri súbory predviedli pôsobivý program zameraný prevažne na folklórne zvyky a piesne z nášho regiónu. Bolo sa na čo pozeráť i čo počúvať. A aj potom, keď ako hostia vystúpili heligonkárka zo Skalitého Vlasta Mudříková a nakoniec dychová hudba Nadličanka. Špičkoví umelci vo svojom odbore.

Vlasta Mudříková okamžite zaujala všetkých divákov svojím neuveriteľne čistým spevom a bravúrnou hrou na heligónku. Táto skromná kysucká speváčka svojím umením už dávno prekročila hranice domáceho regiónu a začína patriť medzi elitu slovenského folklóru.

Dychová hudba Nadličanka svojou vyše 130 ročnou tradíciou už dlhé roky patrí medzi najlepšie slovenské dychové orchestre. Pri svojej činnosti spolupracuje aj s naším rodákom pánom Jánom Jamriškom – výkonným tajomníkom Predsedníctva Zväzu dychových hudieb Slovenska.

Nadličanka nám ponúkla koncert, pri ktorom pookrilo srdce každého milovníka dychovky, navyše doplnený vtipným a milým slovom. Tóny slovenských piesní sa rozliehali do širokého okolia až do večerného súmraku.

To však už miestni hasiči netrpezlivo čakali na svoju príležitosť predviesť vodný útok historickou striekačkou. Atmosferický tlak bol akurát, hladina alkoholu iba mierne zvýšená, síl už bolo síce pomenej, ale ešte dosť na to, aby hasiči ukázali silu kolektívu, oheň úspešne uhasili a dali tak symbolickú bodku za končiacimi sa VII. Mikroregionálnymi slávnosťami obcí Uhrovskej doliny.

Autor: Alena Kušnierová

VÝSTAVA ZAUJALA

Krásna, vynikajúca, nádherná...

Takými to superlatívmi hodnotili návštevníci výstavu „Z TRUHLICE STARÝCH MATERIÍ“ vytvorenú členkami Zväzu žien v rámci 7. Mikroregionálnych slávností konaných v našej obci.

Podarilo sa nám zozbierať množstvo krásnych a hodnotných predmetov z našej dediny, z ktorých naše ženy vytvorili pôsobivú výstavu o spôsobe života, práce, odievania i zábavy tých, čo tu žili pred nami. Mnohí sa pozastavili nad švabachom písanými modlitebnými knižkami, obdivovali krásu jemne vyšívaných sviatočných krojov, precíznosť s akou boli ručne šité pracovné odevy z hrubého konopného či ľanového plátna

a ktoré nám museli pripomenúť trpezlivosť a pracovitosť našich mám a babičiek.

Hračky pochádzajúce z päťdesiatych rokov isto niektorým pripomenuli bezstarostné roky detstva. Zaujali aj výrobky zo skla zo zaniknutej sklárne Karolintál, ktorých je čoraz menej a veľa zvlášť mladých ľudí ani netušilo, že tam niekedy nejaká sklára existovala a aké výrobky sa tam vyrábali.

Skutočne bolo čo obdivovať a iba s ťažkým srdcom sme museli po týždni výstavu rozobrať.

Prezrelo si ju viac, ako 200 ľudí. Sme radi, že ešte toľko predmetov z minulosti, z dedičstva starých otcov a materí sa zachovalo a dúfame že ešte aj zachová pre ďalšie generácie a že ešte naši

ľudia, ktorí nám ich aj ochotne zapožičali. Patrí im za to veľká vďaka, pretože hlavne ich zásluhou sme mali možnosť nahliadnuť do truhlic starých, či prastarých materí a zamyslieť sa nad spôsobom života kedysi a dnes.

Osobitné poďakovanie patrí Vlaste Ábelovej, ktorá

nám poskytla veľké množstvo dobového oblečenia aj s popisom a vysvetlením, na čo a kedy sa jednotlivé časti oblečenia používali.

Taktiež ďakujeme všetkým, ktorí obetovali svoj voľný čas na prípravu a realizáciu tejto výstavy.

Autor: Eva Jamrichová, predsedníčka Zväzu žien

MDD

A opäť prišiel ten veľký deň „D“.

1. jún je sviatkom všetkých detí a preto aj v našej obci bolo všetko pripravené tak, aby ho naše detičky mohli náležite oslaviť. Bohužiaľ počasie bolo proti a tak Zväz žien v spolupráci s Obecným úradom s dvojtyždňovým odstupom

v nedeľu 16.6. na miestnom športovom ihrisku konečne zorganizovali akciu venovanú deťom.

Ráno nám síce začalo pršať, ale neskôr sa postupne vyčislo a tak deti mohli začať oslavovať. Čakal na ne veľký nafukovací hrad, rôzne súťaže a sladkosti. Určite si prišli na

svoje, pretože celé dopotené a zadychčané si chodili pre sladké odmeny.

Jednou z disciplín bolo aj striekanie vodou na terč. A o tom, že to deti patrične využili, svedčili ich mokré tričky a vlasy. Dievčatám sa páčilo maľovanie na tvár a robenie účesov.

Naši hasiči si pre nich pripravili aj hasičský útok. Zapálili starý koberec, naštartovali auto a hasili oheň. A to, že to vedia veľmi dobre sme sa aj my mohli presvedčiť na vlastné oči. Deti ich odmenili veľkým potleskom. Veľký úspech mal aj ujo Tibor so svojim vozíkom.

Keď sa deti vyskákali na hrade a zdolali všetky disciplíny prišiel na ne veľký hlad. A tak naše zlaté tety kuchárky Majka a Darinka im pripravili

chutné pečené špekáčiky a hranolky s kečupom. Zostali po nich len prázdne taniere, tak im všetkým chutilo. Mamičkám sa podávala káva so šľahačkou a sladkosťou.

Ale nezabudli sme ani na oteckov, keďže 16.6. je Deň otcov. Aj pre nich sme pripravili súťaže, ako napr.: klobúkový tanec, beh spolu s partnerkou, ale priviazaní nohami, stoličkový tanec s deťmi a pod.....

Jednou z najzábavnejších bola súťaž v maľovaní, ale nie na papier. Za obeť padli oteckovia svojim deťom. Deti dostali do rúk farby a maľovali.... A to, že sú veľmi šikovní sme mali možnosť vidieť na „zmaľovaných“ oteckoch. Ruky, tvár ba aj vlasy, všetko im pomaľovali.

Oteckovia za to, že sa zapojili do súťaží boli patrične odmenení. V bufete na nich čakalo dobré občerstvenie a spokojné mamičky.

Veľmi sme sa všetci zabavili a deti sa dosýta vyšantili.

Dúfam, že boli všetci spokojní a o rok sa opäť stretneme pri takejto peknej akcii.

Ďakujem všetkým za finančnú podporu a tak isto za zorganizovanie tohto krásneho dňa.

Autor: Lenka Botková, foto: Lucia Škorcová

Rozlúčka s predškólákmi a školským rokom 2012/2013 v materskej škole.

Keď z konca škôlkárskych lehatok už trčia prvácke chodidlá, keď hračky už trochu nudia a knižky viac lákajú, je čas zažiť nové dobrodružstvo – dobrodružstvo ozajstného prváka. Je čas spoznať nových kamarátov, naučiť sa množstvo nových vecí, spoznať inú školu. Škôlka je už primalá. A tak sa predškôláci slávnostne lúčili s materskou školou dňa 28. júna 2013. V dopoludňajších hodinách sa lúčili s kamarátmi, ktorí si na novú aktovku budú musieť ešte chvíľu počkať. Popoludní sa k nám pripojili rodičia detí a zástupcovia obce. Naši predškôláci si poslednýkrát zaspievali rozlúčkovú pieseň, splnili posledné škôlkárske úlohy, dostali osvedčenie o ukončení predprimárneho vzdelávania a encyklopédiu, ktorá sa im v škole určite zíde. Vysvedčenie dostali i naše mladšie deti, za ktoré si zaslúžia veľkú odmenu. Rozlúčka s predškólákmi sa končila veselým šantením na skákajúcom hrade.

rodinou. A ešte jedna rada: nikdy sa nebojte a nehanbite spýtať, keď niečomu nerozumiете alebo niečo nevíete. Keby, človek všetko vedel, nemusel by chodiť do školy.

Milí budúci prváci,

želáme vám šťastný život, veľa trpezlivosti, zodpovednosti, prekonanie lenivosti, čo najviac úspechov a čo najmenej smutných chvíľ. Zapamätajte si, že pre život nie sú dôležité samé jednotky, ale, že budete dobrí človečikovia s hľbou výborných priateľov a hrdou

Milí škôlkári,

prajeme vám, aby prázdninové slniečko namaľovalo na vaše líčka červené jabĺčka a vlasy vám pozlátili jeho lúče.

Prajeme vám, aby ste s kamarátmi veľa dobrodružstiev zažili.

Prajeme vám, aby ste si do sýtosti rodičov užili.

Prajeme vám, aby ste sa nové veci naučili, vo vode sa vyšantili, po lúke si pobehali i les spoznávali.

A keď už dobrodružstiev bude dosť, a po škôlke, kamarátoch a pani učiteľkách sa chvíľami zacie, aby ste sa zdravší, o poznanie vyšší a letom opeknení do svojej škôlky vrátili.

Vážení rodičia,

prajeme vám, aby vám bolo dopriate stráviť čo najviac času s vašimi deťmi, potešiť sa z ich jedinečnosti a úprimnosti a nakaziť sa z ich detskej radosti.

Prajeme vám, aby ste si zároveň oddýchli a dovolenkové chvíle vašich rodín nič nevyrušilo.

Krásne prázdniny!

Vaša Materská škola Žitná-Radiša

DOBROVOLNÝ HASIČSKÝ ZBOR V NAŠEJ OBCI INFORMUJE

Čerpanie povodňovej vody v častiach Žitná a Karolenthal

Dňa 31.3.2013 uskutočnili členovia DHZ v našej obci výjazd k odčerpávaniu vody z pivnice rodinného domu v časti obce Žitná. Bolo nasadené novo zakúpené motorové kalové čerpadlo HERON s výkonom 1300l/min.. Po odčerpání vody z pivnice bol uskutočnený preventívny výjazd do časti obce Karolenthal. Aj tu bolo nasadené čerpadlo HERON. Odčerpávanie vody bolo prevedené do šachty pri rodinnom dome a následne prekopaný odvodňovací kanál popri ceste, v ktorom stála voda.

Zásahu sa zúčastnili: Matúš Botka, Ing. Vladimír Dúbravka, Michal Hanko, Rudolf Hanko ml., Roman Trebichavský.

Čerpanie povodňovej vody v obci Rybany

Náša DHZ opäť zasahovala. Tentokrát dňa 2.4.2013 v obci Rybany. Na požiadanie riaditeľa Okresného výboru DPO SR, sa náš DHZ zúčastnil zásahu v obci Rybany, kde po vylíatí potoka Bebrava, zostala zaplavená oblasť novostavieb na začiatku obce. Zásahu sa zúčastnili popri nás aj iné obce. Celkovo bolo do zásahu zapojených 7 motorových prenosných striekačiek, 1 čerpadlo Honda, 2 plávajúce čerpadlá a na konečné odsávanie vody aj naše čerpadlo HERON. Voda sa dopravným vedením B dopravovala na vzdialenosť približne 140m, do najbližšieho cestného kanála. Naša DHZ zapojila do zásahu prenosnú motorovú striekačku PS12 a kalové motorové čerpadlo HERON. Po príchode na zbrojnicu, bolo očistené použité dopravné vedenie pomocou práčky na hadice a prenosnej motorovej striekačky PS12.

Očistená a uskladnená bola aj ostatná použitá technika.

Zásahu sa z našej obce zúčastnili: Jozef Bežo st., Matúš Botka, Ing. Vladimír Dúbravka, Michal Hanko, Rudolf Hanko ml., Rudolf Hanko st..

Autor, foto: V. Dúbravka ml.

Liga mladých hasičov 1. kolo

V sobotu 20. apríla 2013 sa na športovom ihrisku v obci Bystričany uskutočnilo 1. kolo Ligy mladých hasičov. Súťažilo sa v disciplínach požiarneho útoku CTIF, požiarneho útoku s vodou a pretek jednotlivca. Naše družstvo dievčat dosiahlo tieto výsledky:

Požiarneho útoku CTIF - 54,47 sek.

Požiarneho útoku s vodou - 15,24 sek.

V oboch týchto disciplínach sme nenašli premožiteľa a po prvom kole sme na prvom mieste v tabuľke so ziskom 12 bodov. V preteku jednotlivca v kategórii dievčat 6 - 11 rokov obsadila Magdaléna Bežová 1. miesto.

Liga mladých hasičov 2. kolo

V sobotu 11. mája sa na športovom ihrisku v našej obci uskutočnilo 2. kolo Ligy mladých hasičov. Súťažilo sa v disciplínach štafeta na 400 metrov a vodný útok. Pretek jednotlivca bol z dôvodu nepriaznivého počasia zrušený. Naše družstvo dievčat dosiahlo tieto výsledky:

- Požiarneho útoku s vodou: 16,53 sek.

- Štafeta 400 m cez prekážky: 90,05 sek.

Výsledky v kategórii dievčat 2. kola: 1. Žitná-Radiša, 2. Rybany, 3. Bystričany, 4. Horná Ves

Výsledky v kategórii dievčat po 2. kole: 1. Žitná-Radiša 24 bodov, 2. Bystričany 18 bodov, 3. Rybany 18 bodov, 4. Horná Ves 14 bodov

V kategórii chlapcov nemáme zastúpenie. V 2. kole zvíťazilo družstvo chlapcov z Lehoty pod Vtáčnikom, po 2. kole vedú tabuľku chlapci zo Šišova s 22 bodmi.

Liga mladých hasičov 3. kolo

V sobotu 25. mája sa na športovom ihrisku v obci Horná Ves uskutočnilo 3. kolo Ligy mladých hasičov. Súťažilo sa v disciplínach vodný útok, štafeta CTIF a pretek jednotlivca. Naše družstvo dievčat dosiahlo tieto výsledky:

- vodný útok 15,29 sek.

- štafeta CTIF 86,28 sek. + 10 trestných sekúnd

Výsledky v kategórii dievčat 3. kola: 1. Bystričany, 2. Žitná-Radiša, 3. Rybany, 4. Horná Ves

Výsledky v kategórii dievčat po 3. kole: 1. Žitná-Radiša 34 bodov, 2. Bystričany 30 bodov, 3. Rybany 26 bodov, 4. Horná Ves 21 bodov

V kategórii chlapcov nemáme zastúpenie. 3 kolo vyhrali mladí hasiči z Bystričian, celkovo po 3. kole sú na čele tabuľky chlapci zo Šišova.

Okresné kolo PLAMENĚ 2013

V sobotu 1. júna sa na športovom ihrisku v obci Podlužany uskutočnilo Okresné kolo hasičskej súťaže mladých hasičov - záchranárov - PLAMENĚ 2013. Osemčlenné a päťčlenné hasičské družstvá súťažili v disciplínach vodný útok na elektronické nástrekové terče a štafeta 8 x 50 metrov. Časy týchto disciplín sa sčítavali. Po prvý krát sa na okresnom kole súťažilo aj v disciplínach štafeta CTIF a pretek jednotlivca. Tieto disciplíny boli nepovinné a vyhodnocované zvlášť. Súťaže sa zúčastnilo spolu 37 hasičských družstiev.

Náš DHZ sa tejto súťaže zúčastnil s jedným osemčlenným družstvom dievčat, jedným päťčlenným družstvom dievčat a dvomi päťčlennými družstvami chlapcov, ktoré dosiahli tieto výsledky.

Chlapci päťčlenné družstvá: Súťažilo 12 družstiev

1. Malá Hradná 58,45 sek
2. Horné Ozorovce 69,13 sek.
3. Vysočany 70,29 sek.
4. Žitná-Radiša I. 76,19 sek.
5. Žitná-Radiša II. 84,40 sek.

Dievčatá päťčlenné družstvá. Súťažilo 10 družstiev.

1. Malá Hradná 67,68 sek.
2. Dvorec
3. Pečeňany

...

7. Žitná-Radiša 99,06 sek.

Chlapci osemčlenné družstvá. Súťažilo 9 družstiev

1. Podlužany 126,25 sek.

Dievčatá osemčlenné družstvá. Súťažilo 6 družstiev.

1. Žitná-Radiša 114,45 sek. / vodný útok 14,85 sek + štafeta 99,60 sek./

2. Uhrovec 145,72 sek.
3. Zlatníky 145,90. sek.

Naše družstvo dievčat osemčlenných okrem toho že sa stalo majstrom okresu Bánovce nad Bebravou dosiahlo najlepši čas celej súťaže v disciplíne vodný útok a vyhralo aj súťaž CTIF.

V preteku jednotlivca v kategórii **chlapci 12-16 rokov** obsadil **Matúš Botka 1. miesto.**

Nácviku a súťaže sa zúčastnili títo členovia hasičských družstiev:

Chlapci päťčlenné družstvá:

Žitná-Radiša I: Matúš Botka, Tomáš Botka, Lukáš Horňák, Michal Bežo, Samuel Ďurčo

Žitná-Radiša II: Michal Bežo, Radko Mikuš, Jozef Iliáš, Jakub Sláviček, Tomáš Lasak

Dievčatá päťčlenné družstvo:

Magdaléna Bežová, Noemi Ondrková, Gréta Švelková, Viktória Iliášová, Dorotka Jankeje.

Dievčatá osemčlenné družstvo:

Aneta Kušnierová, Alžbeta Bežová, Terézia Botková, Bianka Hanková, Marcela Bašková, Ema Kušnierová, Adelka Škorcová, Tatiana Škorcová

Nácviky viedli: Ing. Vladimír Dúbravka, Michal Hanko, Rudolf Hanko st.

Výbor Dobrovoľného hasičského zboru ďakuje všetkým členom hasičských družstiev za vzornú reprezentáciu a dosiahnuté výsledky.

Obvodové kolo previerok pripravenosti

V sobotu 15. 6. sa na športovom ihrisku v obci Miezgovce uskutočnilo II. Obvodové kolo Previerok pripravenosti Dobrovoľných hasičských zborov okresu Bánovce nad Bebravou v kategóriách muži, ženy, dorastenci, dorastenky. Súťažilo sa v disciplínach vodný útok na elektronické nástrekové terče a štafeta 8 x 50 metrov. Časy jednotlivých disciplín sa sčítavali.

Náš DHZ sa tejto súťaže zúčastnil s jedným družstvom dorasteniek a jedným družstvom mužov, ktorí dosiahli tieto výsledky:

Dorastenky: 1. miesto, čas 133,62 sek

Muži: 6. miesto zo 7 družstiev, čas 128,15 sek, víťaz Pravotice 100,34 sek.

Dorastenky postúpili na okresné kolo, ktoré sa bude konať v obci Biskupice.

Súťaže sa zúčastnili títo členovia hasičských družstiev:

Dorastenky: Kušnierová Aneta, Botková Terézia, Bežová Alžbeta, Kušnierová Ema, Botková Veronika, Škorcová Tatiana, Škorcová Adelka, Škorcová Ružena

Muži: Dúbravka Ivan, Dúbravka Vladimír, Martiš Adam, Trebichavský Roman, Kosiba Lubomír, Dúbravka Tomáš, Botka Matúš, Kohút Jaroslav

Okresné kolo previerok pripravenosti

V sobotu 22. 6. 2013 sa na športovom ihrisku v obci Biskupice uskutočnilo Okresné kolo previerok pripravenosti hasičských družstiev. Celkom 31 hasičských družstiev, ktoré postúpili z dvoch obvodových kôl súťažilo v disciplínach vodný útok na elektronické nástrekové terče a štafeta 8 x 50 metrov. Časy dosiahnuté v jednotlivých disciplínach sa sčítavali. Okrem toho prebehla i súťaž v preteku jednotlivca, ktorá však bola vyhodnocovaná samostatne a nemala vplyv na výsledky celého družstva. Náš DHZ sa tejto súťaže zúčastnil s hasičským družstvom dorasteniek, ktoré postúpilo z obvodového kola. Výsledky:

Dorastenky: Súťažili 3 družstvá:

1. Žitná-Radiša 129,40 sek. / VÚ 27,33 sek. + štafeta 102,07 sek. /
2. Rybany 142,59 sek.
3. Dvorec – nedokončený VÚ

Dorastenci: Súťažili 2 družstvá:

1. Malá Hradná 123,53 sek.
2. Šišov 126,92 sek.

Ženy šport: Súťažili 3 družstvá:

1. Šišov 111,34 sek.
2. Dežerice 127,63 sek.
3. Malé Hoste 137,99 sek.

Ženy klasika: Súťažili 2 družstvá:

1. Veľké Chlievany 122,36 sek.
2. Miezgovce

Muži šport: Súťažilo 6 družstiev:

1. Rybany I 98,43 sek.
2. Libichava 99,04 sek
3. Rybany II 99,49 sek.

Muži klasika: Súťažilo 7 družstiev

1. Veľké Chlievany 113,37 sek.
2. Zlatníky 113,77 sek.
3. Veľké Hoste 114,69 sek.

Muži nad 35 rokov: Súťažilo 8 družstiev / iba vodné útoky /

1. Vysočany/Nedašovce 23,7 sek.

2. Malá Hradná 24,62 sek.

3. Miezgovce 24,72 sek.

Najlepší vodný útok súťaže: Podlužany muži – 16,53 sek.

Najlepší vodný útok ženy: Šišov 21,96 sek.

V preteku jednotlivca v kategórii dorastenky zvíťazila Tatiana Škorcová z nášho DHZ.

Víťazi jednotlivých kategórií / okrem mužů nad 35 r. / si vybojovali postup na krajské kolo previerok pripravenosti. Sú to tieto družstvá:

Dorastenky – Žitná-Radiša

Dorastenci – Malá Hradná

Ženy – Šišov

Muži – Rybany

Súťaže sa zúčastnili tieto členky nášho DHZ:

Kušnierová Aneta, Bežová Alžbeta, Botková Terézia, Škorcová Tatiana, Kušnierová Ema, Botková Veronika, Flórová Lívia, Kušnierová Sabína.

Nácviky viedli: Ing. Vladimír Dúbravka, Michal Hanko, Ivan Kušnier.

Autor: Ivan Kušnier

HASIČI ZASAHovali pri Rakovci a v našej obci

Dňa 8.6.2013 okolo 13:00 sme boli informovaní o zdvihnutom potoku Radiša, kde voda stúpila o cca 2 metre.

Po preverení tejto informácie nás okoloidúci vodič upozornil na zatopenú cestu medzi obcami Kšinná a Žitná-Radiša v časti Rakovec. Keďže sa akurát v tom čase mala konať v našej obci pohárová súťaž o pohár starostov obcí Uhroveckej doliny. Hasiči z obce Uhrovec ihneď nasadli do svojho vozidla CAS25 Škoda RTHP a odišli pri obec Kšinná. Naši 3 členovia DHZ sa vyzbrojili trhacím hákom a na moste vedúcom ponad potok Radiša uvoľňovali naplavené kusy dreva aby neupchali priepust pod mostom a nedošlo k vyliatiu potoka až k rodinným domom. 3 členovia sa presunuli na našom zásahovom vozidle Avia na horný koniec obce Radiša, kde pomocou metrovíc z dreva odklonili vodu tečúcu do dvora rodinného domu. Po tom sa presunuli pri časť obce Rakovec, kde spolu z DHZ Uhrovec, Kšinná,

H. Naštice upratovali cestu od naplaveného dreva, kamenia a hliny. A vedľa cesty čistili priekopy od nánosov haluzia a blata. Potom sme boli ešte požiadaní členom DHZ Kšinná aby sme s našim kalovým čerpadlom HERON pomohli pri odčerpaní vody z pivnice rodinného domu v obci Kšinná, po nasadení čerpadla sme zistili, že vodná hladina je moc malá a nepodarí sa nám ju vysať. Obyvateľom domu bolo odporúčené aby použili menšie čerpadlo. Tohto zásahu sa zúčastnili títo naši členovia: Bežo Jozef st. Botka Matúš, Ing. Dúbravka Vladimír, Dúbravka Tomáš, Hajšo Zdeno, Trebichavský Roman, Hanko Rudolf ml., Kosiba Ľubomír, Ing. Martiš Adam, Hanko Michal .

Pátracia akcia

Dňa 25.6.2013 sme boli požiadaní z Okresného Výboru DPO v Banovciach nad Bebravou o pomoc pri pátraní po nezvestnej osobe v časti Dubnička a J. Vršok. Kde v mimoriadne nepriaznivom upršanom počasí chodili cca 9 hod. a spolu z políciou a záchranármi pátrali po nezvestnej osobe. Tejto pátracej akcie sa zúčastnili 3 naši členovia: Botka Matúš, Hanko Rudolf ml., Kušnier Ivan.

Nočná súťaž ŠIŠOV

V sobotu 29.6.2013 na v obci Šišov uskutočnila nočná súťaž hasičských družstiev. Súťažilo sa v disciplíne vodný útok. Naše družstvo mužov súťažilo v kategórii klasika a obsadilo časom 24,08 sek. celkovo výborné 6. miesto z 23 súťažiacich v tejto kategórii. Blahoželáme!

Autor: Michal Hanko, predseda DHZ, foto: V. Dúbravka ml., M. Škultéty st.

Krajské kolo - dorastenky

V sobotu 13.7.2013 sa v obci Lehota pod Vtáčnikom konalo Krajské kolo previerok pripravenosti hasičských družstiev Dobrovoľných hasičských zborov v kategóriách muži, ženy, dorastenci, dorastenky. Súťažilo sa v disciplínach vodný útok na nástrekové elektronické terče a štafeta 8 x 50 metrov. Každé družstvo malo dva pokusy v oboch disciplínach.

Na túto súťaž postúpilo z každej kategórie jedno družstvo z každého okresu (trenčiansky kraj má deväť okresov), čiže spolu 36 hasičských družstiev. V kategórii dorastenky reprezentovali okres Bánovce nad Bebravou práve naše dievčatá, ktoré zvíťazili na Obvodovom i Okresnom kole a postúpili až na Krajské. Z deviatich postúpivších družstiev na Krajské kolo dosiahli naše dievčatá štvrté miesto, keď na bronzovú medailu im chýbalo v súčte niečo viac ako štyri sekundy. Už v štafete sme dosiahli iba slabé časy, hoci dievčatá prácu s náradím ovládajú perfektne, (obe štafety boli bez trestných sekúnd), doplatili sme na slabý beh, slabý šprint. Súperky nám dokázali nadeliť na 400 metrovej štafete aj osem – deväť sekundový rozdiel.

A to už sa na vodnom útoku ťažko doháňa, čo sa aj ukázalo, keď priemerný čas 30,39 sek. nás už nespasil a celkovo to stačilo na štvrté miesto.

Hoci nás mrzí, že sme sa nedostali na stupeň víťazov, je treba uviesť si koľko hasičských zborov zostalo za nami a preto považujeme toto dosiahnuté umiestnenie za úspech.

Pričinili sa oň tieto dievčatá. (dohromady za všetky tri kolá): Michaela Bašková, Alžbeta Bežová, Anetka Kušnierová, Terka Botková, Tatiana Škorcová, Ružena Škorcová, Ema Kušnierová, Sabína Kušnierová, Veronika Botková, Veronika Mikušová, Lívia Flórová, Jana Jarolinová, Denisa Ďurčová. Nácviky viedli: Ing. Vladimír Dúbravka, Michal Hanko, Ivan Kušnier, Roman Trebichavský.

Výbor DHZ v Žitnej-Radiši ďakuje všetkým členkám hasičského družstva za dosiahnuté umiestnenie a vzornú reprezentáciu.

Autor: Ivan Kušnier

PREVIERKA FUNKČNOSTI RETENČNEJ NÁDRŽE

O protipovodňových opatreniach sa v našom časopise, ale aj v iných píše takmer stále, ale až ich skutočným preverením prírodou sa môžeme všetci presvedčiť o tom, či majú alebo nemajú svoje opodstatnenie. Obdobie Veľkej noci bolo obdobím prvej vážnejšej skúšky funkčnosti aj našej retenčnej nádrže v Žitnej. Topenie snehu a následného dažďa zvýšilo hladiny obidvoch našich potokov. Potok Radiša má hlboké a široké koryto, bohužiaľ toto nie je možné povedať o potoku pretekajúcom Žitnou, ktorého zvýšenie hladiny o 1 meter môže v časti obce spôsobiť záplavy pozemkov, ale aj ohroziť domy pri jeho toku. Na to, aby sa zabránilo takémuto vzostupu jeho hladiny bola vybudovaná protipovodňová nádrž pred obcou. Už na Veľký piatok sa začala zvyšovať hladina potoka, ktorá kulminovala vo veľkonočnú nedeľu. S obavou sme boli skontrolovať stav a funkčnosť našej nádrže. Ing. Adam Martiš, Jozef Bežo a starosta obce však zostali milo prekvapení jej fungovaním. Hrádzka, ktorá je na potoku, spoľahlivo odkláňala

zvýšenú hladinu do nádrže a do koryta potoka za ňou pustila iba toľko vody, aby neohrozovala obec. Prítokov do nádrže však bolo viac, vtekal tam aj potôčik z Dobranskej, ale aj veľké množstvo vody zo Strečkova. Dá sa povedať, že nádrž v tomto čase zachytila vodu ešte jedného potoka. Pravidelným kontolovaním hladiny v nádrži sme zistili, že táto stúpala asi o 1,5 m a nádrž bola naplnená tak na 80%, čo môže byť na takej ploche odhadom asi 15000 m³ vody.

V noci z nedele na pondelok prituhlo, prestal sa topiť sneh, prestalo pršať a hladina potoka klesla takmer o polovicu. Na Veľkonočný pondelok Jozef Bežo pootočil skrutkou vypúšťacieho otvoru nádrže a do večera táto v pohode vytekla do koryta. Nádrž bola prázdna a znovu pripravená zachytiť takéto množstvo vody. Bez akéhokoľvek cudzieho zásahu sa voda odklonila z hladiny potoka a zachytila sa v nádrži, čo skutočne potvrdilo, že toto neboli vyhodnené peniaze a že vzl'adom na povodne je nádrž naozaj funkčná. Pritom išlo o pomerne dlhotrvajúci dažď a topenie snehu.

Presne na Medarda a naše mikroregionálne slávnosti sa prudko zdvihla hladina Radiše. Za niečo vyše hodiny takmer o 2 metre. Bohužiaľ na tomto potoku nie sú protipovodňové zábrany a tak sme trpeli, čo voda spôsobí.

Našťastie koryto Radiše je hlboké aj široké a voda plynulo stačila odtiecť. Keby toľko vody išlo omastianskym potokom, tak časť Žitná je pod vodou. A práve na tento účel je vybudovaná nádrž, na prudké ale krátkodobé lejaky, ktoré behom pár minút dokážu napáchať neuveriteľné škody. Za uvedenú hodinu by nádrž určite zachytila obrovské množstvo vody a tým by obmedzila hladinu potoka a uchránila by obývanú časť obce.

Táto nádrž pri dobrej starostlivosti môže na tento účel

slúžiť neobmedzene dlho a verím, že jej opodstatnenie sa preukáže aj v časoch sucha, samozrejme treba dúfať, že sa bude využívať skôr iba na oddych a relax.

**Autor: Starosta obce,
foto: Adam Martiš**

LETO

*Až ku mne doľahol ten hlas,
že prišlo navštíviť nás zas.
Že prišlo na stráňach seno sušiť,
ľuďom rozdať pokoj v duši,
na dlane otcove dať ďalšie mozole,
že pevne zvieral kosu on,
keď klepal ju ako zvon.*

*Slnkom zhnednúť pokožku
a vybieliť vlasy
a ním tiež pozlátiť
obilné klasy.
Dievčatám do vlasov venčeky dať,
a chlapcom pošepkať
nech berú ich tancovať.
Mamke do koláča nazberať maliny,
kto by mohol to urobiť bez viny?
Ved' predsa leto!
Pretože krajšieho obdobia
v celom roku nieta.*

Autor: Biba Hanková

ZEMETRASENIE V NAŠEJ OBCI

V sobotu 20. júla 2013 vo večerných hodinách asi v čase 22:14 hod. obyvatelia našej obce pocítili niečo, čo tu nebýva vôbec často, ba možno to tu ešte ani nebolo. Aspoň si to nikto nepamätá. Bol to zvláštny, sice krátky ale intenzívny otras zeme, čosi, čo pripomínalo podzemný výbuch. Zem sa zatriasla a domy sa citeľne zachveli. Vyl'akani ľudia vybiehali von, zistiť čo sa deje. Podľa seizmológov (informácie z médií) sa jednalo o zemetrasenie v sile 2,6 stupňa Richterovej stupnice s epicentrom 3 kilometre severovýchodne od Bánoviec nad Bebravou. Nie je vylúčené, že si budeme musieť v budúcnosti na takéto situácie zvykať častejšie. Ale netreba sa báť. Keď sme prežili takzvanú totalitu a túto takzvanú demokraciu, nejaké zemetrasenie nás nemôže vyvieť z miery.

Autor: Alena Kušnierová

RÁD SI OBÚVAM TÚLAVÉ TOPÁNKY (pokračovanie)

V predminulom čísle Ozvien spod Rokoša (4/2012) sme vám spolu s Miroslavom Škultétym ml. priniesli zaujímavé zážitky z jeho ciest. Práve vtedy sa chystal znova opustiť rodnú hruď a pozrieť sa na vrchol najvyššej hory Severnej a Južnej Ameriky – 6961 metrov vysokú kráľovnú Ánd – Aconcaguu, ktorá leží v Argentíne, asi 15 km od hranice s Chile.

No a samozrejme sme si sľúbili, že po jeho príchode domov si opäť spolu sadneme, a trochu tej exotiky sa opäť pokúsime dostať pomocou nášho časopisu až k vám domov.

Tak ako to vlastne začalo?

Začalo to balením a cestovaním. Z domu som odchádzal na Vianoce. Cestovanie bolo trochu komplikované, totiž všetci členovia výpravy sme sa museli stretnúť až v Santiagu de Chile, nakoľko niektorí už boli v Južnej Amerike dlhšie. Bolo nás dokopy päť, šéf cestovky s priateľkou, ešte jedno dievča a vlastne iba ja s jedným chlapíkom sme išli zo Slovenska. Leteli sme zo Schwechatu cez Madrid, kde sme mimochodom 20 hodín čakali na letisku na spoj, potom cez Atlantik do Limy – hlavného mesta Peru a odtiaľ do Santiagu de Chile.

Malú komplikáciu nám spôsobila batožina, ktorá nám tam prišla až na druhý deň.

Aké mesto je Santiago de Chile?

Stihli sme ho trochu pobehať, ale nedá sa povedať že by nás niečím zaujalo. Je to moderné juhoamerické mesto a historických pamiatok má pomerne málo. Ale je to veľké mesto a za jeden deň sa toho veľa pozrieť nedá.

Kam ste pokračovali ďalej?

V Santiagu de Chile sme si prenajali auto – Toyota RAV 4 5 miestnu SUV a vybrali sme sa na aklimatizačnú túru do púšte Atacama. Pri výstupe na Aconcaguu je totiž aklimatizácia veľmi dôležitá. Je to vlastne chodenie hore – dole, aby si telo zvyklo na tú výšku. Pokiaľ nemáte dobrú aklimatizáciu, v lepšom prípade

iba nevyjdete na vrchol. V horšom prípade vás to môže stať aj život. My sme si vybrali na aklimatizačku Ojos del Salado (6870 m) čo je najvyšší vrch Chile a najvyššia vyhasnutá sopka na svete. Je to ideálny vrch na takúto vec, pretože púšť Atacama leží vo výške asi 4000 metrov čiže už v základnom tábore sa pohybuje v dosť veľkej výške a dá sa tam dostať autom. Na začiatok sme dali nejaké päťtisícovky, potom aj šesťtisícovku a nakoniec ten Ojos del Salado. Celá aklimatizačka trvala asi týždeň a vyšla nám. Cítili sme, že na Aconcaguu sme dobre pripravení.

Ako ste sa dohodli a ako ste sa stravovali? A čo počasie?

Bohužiaľ anglicky sa dohovoriť v Južnej Amerike a hlavne po tých dedinkách je obrovský problém. Našťastie náš vedúci vedel trochu po španielsky a tak to s pomocou rúk a nôh vždy nejako šlo. A strava? Bryndzové halušky tam nenájdete ale aj v malých dedinkách sa dá slušne najesť, bývajú tam akési rodinné krémy, kde v každej dostanete hovädzí steak s ryžou alebo

hranolkami. Domáci to volajú lomo, to bolo slovo, ktoré sme sa najrýchlejšie naučili.

No a do hôr sme si kupovali balené potraviny, ktoré sa tam dajú kúpiť, pretože tamojší colníci vám toho veľa nedovolia z domu si priviezt', V mojom prípade krútili hlavami ešte aj nad vianočnými medovníkmi čo som mal z domu.

Púšť Atacama má výhodu že počasie je tam dosť stále. Ale sú tam strašne veľké výkyvy teplôt. Za 24 hodín sa teplota mení z +20 stupňov cez deň, až po 15 stupňové mrazy v noci.

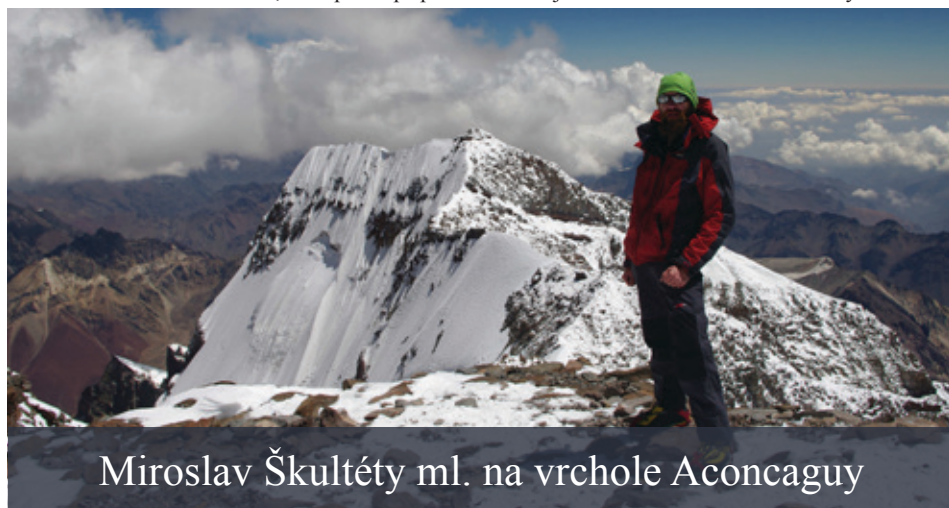
Po aklimatizácii ste sa presunuli pod Aconcaguu.

Rýchlym presunom sme sa vrátili do Santiagu de Chile a stade autobusom do mesta Mendoza. Tam bolo treba vybaviť povolenie na výstup, čo stojí asi 1000 € na osobu, záleží však na kurze v akom si vymeníte peniaze. Čierny kurz je samozrejme výhodnejší. Povolenie je nutné, pretože na jednotlivých kontrolných stanovištiach je kontrolované. Na týchto stanovištiach býva aj zdravotná služba, ktorá vás skontroluje po stránke zdravotnej (krvný tlak, nasýtenie krvi kyslíkom a pod.) a podľa nameraných hodnôt pustí či nepustí ďalej. Robí sa to z dôvodu zníženia počtu úmrtí turistov pri výstupe alebo zostupe. Ani my sme nemali úplne ideálne hodnoty, ale nakoniec nás pustili.

Základný tábor pod Aconcaguu je vo výške 4200 metrov. Sú vlastne tri a tento je stredný. Z Mendozy sme šli linkovým autobusom, vystúpili sme na patričnej zastávke a po troch hodinách šliapania sme boli v ňom.

A teda samotný výstup?

V každom tábore sme strávili jednu noc. Posledný tábor, vlastne štvrtý bol vo výške 6200 metrov a z neho sme o piatej ráno vyrážali na vrcholový výstup. Vybrali sme si najľahšiu výstupovú cestu bez horolezeckých úsekov. Bolo

Miroslav Škultéty ml. na vrchole Aconcaguy

to trochu aj zbytočné ísť tak zavčasu, pretože sme museli čakať pokiaľ sa neuťiši mrazivý a silný protivietor ktorý absolútne znemožňoval výstup. Potom nás dostihla väčšia skupinka, ku ktorej sme sa pridali a keďže dievčatá sa otočili, aspoň my, traja chalani sme dosiahli vrchol. Čo sa nepodarilo každému. Niektorí sa museli vrátiť z menšej výšky, zle im bolo, dávili... To všetko je tá aklimatizácia. V ten deň dosiahlo vrchol asi 20 ľudí.

Na vrchole sme strávili asi pol hodinku, bolo pekné počasie, skutočne sme si to užívali. Do večera sme zišli do tábora v 5000 metroch a na

druhý deň úplne dole, k ceste.

Zažili ste niečo kuriózne ?

Na zostupe sme v tábore 6200 metrov našli nemeckého turistu, ktorý bol postihnutý snežnou slepotou a nevidel ani na krok. Údajne ho jeho dvaja druhovia nechali tam a zostupovali ďalej bez neho, čo nám pripadalo dosť morbidne. Poprosil nás, aby sme im odovzdali odkaz v najspodnejšom tábore, čo sa nám aj nakoniec podarilo a snáď sa to skončilo pre Nemca dobre. Cesta domov už prebehla normálne. Som rád, že to vyšlo. Vyššie sa už v živote asi nedostanem. Trvalo to od 25. decembra do 21. januára aj s

cestou.

No a kam sa chystáš nabudúce?

Koncom júla sa chystám do Walliských Álp na vrch ktorý sa volá Breithorn a má 4165 metrov. Ale tam sa to ide nejak naľahko, lanovkou dost dlho, takže nič náročné. No a potom sa uvidí.

Tak veľa šťastia pri ďalších cestách, veľa pekných zážitkov a po tragédii našich horolezcov v Pakistane mi nedá zaželať ti nič iné než aby si sa z každej cesty vždy zdravý vrátil do rodnej dediny.

Za rozhovor poďakovali I. Kušnier a A. Kušnierová, foto: z archívu M. Škultétyho ml.

MIŠO RADÍ

Milí záhradkári,

aj v tomto čísle našich novín Vám Mišo ponúka niekoľko overených rád.

Bylinky nie sú prospešné len človeku ale aj rastlinám. Trebárs taká praslička roľná (EQUISETUM ARVENSE), ktorá u človeka prospieva ľadvinám, na pôde ničí plesne po dlhotrvajúcich dažďoch. Taktiež odpudzuje aj rôznych živočíšnych škodcov, keď sa jej roztok do rastliny dostane koreňovým systémom. Silný prasličkový čaj varíme 15 minút. Po vychladnutí aplikujeme postrekovačom medzi riadky alebo ku koreňom rastliny, nie na list (přibrzdili by sme rast rastliny). Ja postrekujem nie len po dažďoch ale aj preventívne: cibuľu, cesnak, pór, mrkvu, uhorky, rajčiaky a aj menšiu plochu zemiakov. Prasličku mám sušenú, ale keď jej je už dostatok, varím čaj z čerstvej. Prasličku je potrebné zaliať studenou vodou a variť. Zničí sa aj múčnatka na egrešoch a ríbezlách – aplikovať len na pôdu a kmienok (nie na olistenú korunku). Múčnatkou postihnutý ker čiernej ríbezle som čajom so sušenej prasličky postriekal 2 - 3x na jar a múčnatka sa neobjavila ani po troch rokoch.

Kvetinovými výluhmi ošetrujem rajčiny. Použitím výluhu myšochvosta

obyčajného (ACHYLLEA MILLEFOLIUM) sa zväčší násada plodov. Použitím čajového výluhu z kvetov púpavy (TARAXACUM OFFICINALE) sa zlepši aróma plodov. Púpavovým kvetom zalejeme párkrát rajčiaky po prijatí.

Pre zdravý rast je najlepšia ako výluh žihľava, ktorú tiež dáme do studenej vody a uvaríme.

Rajčiaky zaliate žihľavovým čajom získajú v plodoch väčší obsah cukru. Sú veľmi sladké.

Žihľavovým roztokom – neriedeným výluhom za studena ostatým 24 hodín, ničím vošky na napadnutých rastlinách a stromoch. Vykvaseným a riedeným roztokom žihľavy prihnojujem na pôdu všetky plodiny – 1:2, diel žihľavy, dva diely vody (kvasí asi mesiac – rastlina sa musí kvasením rozložiť, pozor, veľmi to zapácha).

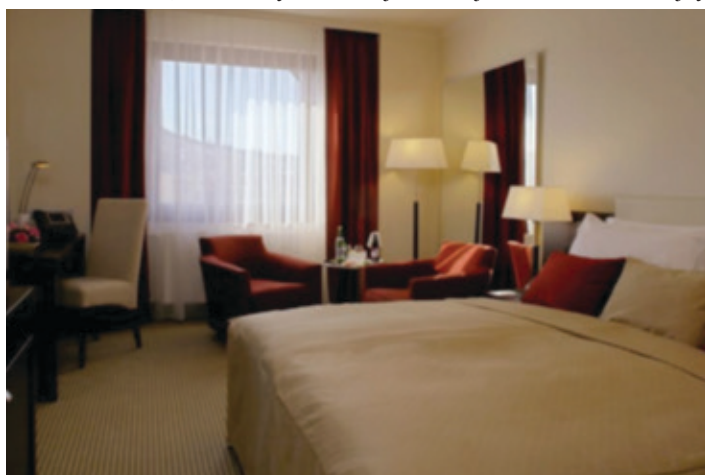
Je s tým práca, ale úspech sa dostaví. Dôchodcovia si môžu nájsť ten drahocenný čas. Kto ten čas nemá, môže pokračovať naďalej s chemickými prostriedkami, je to rýchlejšie a ihneď. Čas si nájde v čakárni u lekára.

Veľa úspechov v experimentovaní s bylinkami Vám žela

Váš Mišo

HOTEL CROWNE PLAZA

Dňa 20.6.2013 som absolvovala exkurziu v najluxusnejšom hoteli v Bratislave. Hotel Crowne Plaza sa nachádza priamo v centre oproti Prezidentskému palácu. Hotel ponúka ubytovanie v 224 komfortných izbách a apartmánach. K dispozícii je 14 zasadacích miestností s rozlohou viac ako 1200 m², ktoré sú vybavené najmodernejšou technikou. Raňajky

v štýle American buffet breakfast si môžete dopriať v hotelovej reštaurácii Fresh, rovnako ako aj jedlá skvelej medzinárodnej kuchyne, ktorá používa čerstvé bylinky, pestované priamo v hotelovej záhradke. Plaza bar ponúka široký výber nápojov, kávy a domácich zákuskov a cigar s whiskey si hostia môžu vychutnať v Cigar Lounge. Cena za jednu noc je od 105 € do 200 €. Milí páni chcete potešiť svoje priateľky/manželky??? Kúpte pokladničku a šetríte ☺. **Autor: Veronika Botková, foto: internet**

ŠUMAVA

Fazulár Tour toto leto prekvapil a pripravil pre nás „pilotnú viacďnovku“ do českých zemí a to konkrétne na Šumavu. Šumava sa nachádza pri Nemecko-Rakúskych hraniciach a je naozaj zaujímavá svojou prírodou.

Na cestu sme sa vydali štvrtok 4.7. mikrobusedom plným neznámych ľudí. Avšak bolo cítiť, že sú to fajni ľudia a že budeme dobrá partia. Hor sa za dobrodružstvom!.. Dobrodružná nálada ma prešla po ôsmych hodinách cesty po jamovitom teréne českých

diaľnic, silne podobných našim. Ubytovali sme sa v kempu Olšina (Černá v Pošumaví), ktorý sa nachádza pri jazere Lipno.

Prvý deň sa konala túra na Trojmezi, ktoré sa nachádza na hranici Česka, Nemecka a Rakúska. Druhý deň sme sa boli pozrieť na miesto, kde pramení mohutná rieka Vltava (443 km). Za hlavný prameň Vltavy sa považuje Černý potok vyvierajúci pod Černou horou. Neskôr sa mení na Teplou Vltavu a spája sa so Studenou Vltavou. V období komunistického režimu sa oblasť prameňa Vltavy nachádzal v hraničnom pásme a ešte aj teraz je vidno kadiaľ hranica viedla. Po tejto

túre nás síce svrbeli otlaky, ale sme predsa nejakí slovenskí turisti a keď sme prežili cestu zákrutami po piatkovej opekačke, kúsok chôdze nás nezabije. Tak sme sa vybrali do krásneho mesta Český Krumlov, ktorý je zapísaný v UNESCO. Videli sme zámok s krásnou záhradou, výstavu moderného umenia, po ktorej som zistila, že nemám zmysel pre moderné umenie.... Páčila sa mi hlavne celková atmosféra mesta, staré domy, obchody, kaviarne, hotely. Skrátka, bolo sa na čo pozerat'.

Keďže ešte čo-to zostalo v chladničkách (aj špekáčky) večer bola znovu opekačka.

rázcestia, po ktorom sa babka viezla na posteli, dom Škopkových a miestnu radnicu, na ktorej pani učiteľka (miestna meteorologička) prišla o zub. Z miestneho JZD je Ranč Šimona Pláničku, kde sa nachádza karosa, ktorou šli do Talianska, babkina posteľ na kolieskach či motorka Vencu Konopníka. A mnoho ďalších vecí známych z trilógie.

Plní zážitkov sme sa vracali domou a veru mi aj bolo ľúto, že zájazd netrval dlhšie. „Ať se propadnu do západního Německa, keď nepôjdem o rok .

Autor, foto: Ema Kušnierová

AKO ĎALEJ, ŽITŇANSKÝ FUTBAL?

Vážení čitatelia, vám, ktorí sledujete výsledky nášho futbalového družstva prinášame pravidelne aj hodnotenia či už trénera, alebo vedúceho družstva. Tak je tomu aj teraz, o zhodnotenie jarnej časti sme požiadali vedúceho mužstva pána PaedDr. Miroslava Horníka:

“Do jarnej časti sme vstúpili síce iba s jednou, ale zato dosť výraznou posilou – Jánom Varhaníkom, ktorého máme na hosťovaní z Malej Hradnej do konca roku 2013. Jarnú časť sme začali zápasom v Kšínnej, kde sme mali k dispozícii neuveriteľných 24 hráčov, čo je asi rekord v histórii nášho futbalu. Mal som opodstatnené obavy, že sa niektorí hráči

urazia a nebudú chodiť, keďže sa nedostali do zostavy, ale čas všetko upravil a ten, kto trénuje a chce hrať sa postupom času svojej príležitosti dočkal. Prvé tri kolá nám výrazne pomohol Marián Janáč, ktorý svojimi presnými prihrávkami strelecky naladil Tomáša Dúbravku. Celkovo dobrý jarný začiatok s víťazstvami pribrazil až zápas v Horných Našticiach, ale mňa osobne najviac mrzí prehra v poslednom kole s Veľkými Hostami 1:2, keď výhra by nás posunula na celkové tretie miesto, čo by bol po niekoľkých rokoch jednoznačný úspech. Najlepším našim zápasom bol ten s mužstvom Naláčovce/Otrhánky, lídrom tabuľky, keď

sme už v 30. min. vyhrávali 4:0 a hrou sme si získali aj našich najnáročnejších fanúšikov. Najlepším ohodnotením nášho zlepšujúceho sa mužstva bol pre mňa výrok Jozefa Bežu st. / Sváka/, ktorý povedal: „Za túto jar sme mali viac víťazstiev ako za posledných päť rokov.“ Viac k tomu nemám čo dodať.

Samozrejme všetci dobre vieme, že naša hra stojí na niektorých kľúčových hráčoch – bratoch Janáčovcoch, Tomášovi Dúbravkovi, Jankovi Varhaníkovi, ktorí vedia svojimi výkonmi vytiahnuť z priemeru aj ostatných hráčov a naša hra dosť trpí keď niekto z nich chýba. Strelecky sa najlepšie darilo Tomášovi Dúbravkovi,

ale strelecky sa chytil aj Miško Slovák a pribudli aj ďalší strelci. Moje veľké podakovanie patrí trénerovi Vladimírovi Bežovi, ktorý dokázal dobre zladit' dokopy celý kolektív a vytvoril si u hráčov prirodzený rešpekt, čo je dobrý prísľub do budúcnosti.

Naša hra neustále trpí značnou obmenou kádra, pretože z objektívnych príčin nám v každom zápase niekto zo základnej zostavy chýba, ale oproti minulým rokom musím kvitovať celkové zlepšenie dochádzky hráčov na zápasy.

Na záver si myslím, že sme vykročili správnym smerom a s jarnou časťou sme jednoznačne spokojní, čo nás ale zaväzuje pripraviť sa na budúci ročník

ešte lepšie, pretože aj naše ciele sú oveľa vyššie.”

Dňa 6.7.2013 sa naše mužstvo zúčastnilo futbalového turnaja 17. ročníka Memoriálu Ivana Ľahkého v Uhrovci za účasti mužstiev z Uhrovca, Bánoviec n.B., Miezgoviec a Žitnej-Radiše. Pokúsme sa zhodnotiť aj toto vystúpenie.

V tejto partii sme boli papierovo najslabší, ale vôbec

nám to nevadilo. V prvom zápase s Uhrovcom sme v prvých 10 minútach dvakrát trafili brvno a taktiež nás potom mrzeli dva nepremenené samostatné nájazdy Michala Slováka a Tomáša Dúbravku. Mohli sme viesť do polčasu 2:0 a uhrovčania by boli určite nervózni. Po polčase sme dostali rýchly gól z kopačky Súkeníka, druhý z 11 m pridal Opáth, na

3:0 zvyšoval peknou strelou Provazník. Na 1:3 síce znížil Dúbravka, ale v pohode hrajúci Uhrovec už nepripustil žiadne komplikácie.

V druhom zápase porazili Bánovce n.B. Miezgovce 1:0. Nakoniec sme si z Uhrovca odniesli pohárovú trofej za tretie miesto, keď sme porazili Miezgovce 5:3. Turnaj vyhrali Bánovce n.B., ktoré vo finále

porazili Uhrovec 3:0.

Ďakujeme za zhodnotenie futbalovej sezóny PaedDr. Miroslavovi Horníkovi, vedúcemu mužstva a spoločne si zaželajme, nech výsledky a výkony nášho futbalového mužstva sú také, aby prinášali radosť nielen vedeniu klubu a priaznivcom, ale i samotným hráčom.

Spracoval: Ivan Kušnier

VYHODNOTENIE SÚŤAŽE

Vážení čitatelia!

V minulom čísle sme v snahe spestriť obsah našich novín vyhlásili súťaž o najzaujímavejšiu básničku, kde budú použité slová včielka, lúka, Bodošín. Dostali sme iba dve básne, ktoré obe napísali členky našej redakčnej rady. Ostatní nič. Ani ťuk. Nikto z takmer 500 obyvateľov našej obce nepocítil

potrebu keď už niečo sám napísať, tak aspoň pomôcť svojmu synkovi alebo dcérke zosmolíť úplne jednoduchú básničku. A dať mu za to povedzme cukrik. A to stojí za zamyslenie. Za smutné zamyslenie. Ďalšiu tému už ani nebudeme vyhlasovať, načo a pre koho?

Náš časopis vychádza takmer štyri roky a spolu sme vydali už pätnásť čísel. V prvom čísle sme písali, že tento časopis by mal byť náš v tom zmysle slova, že by doňho mali prispievať viacerí. Nielen deti, pre ktoré je to šanca ako sa ich výtvary môžu dostať do novín, ale určite by sa zlepšili v štylistike, rýmovaní či slohovaní. Ale mysleli sme že aj medzi ostatnými obyvateľmi našej obce zdvihneme trošku záujem. Samozrejme že nechceme a ani nemôžeme nikoho nútiť, to isto nie je zmysel. Ale máme tu dosť vysoko a stredoškolsko vzdelaných ľudí, učiteľky a učiteľov, ktorí by mohli aspoň za čas niečo dať, alebo aspoň dať podnet na nejaký článok. Za štyri roky sme dostali iba

VČIELKA, LÚKA, BODOŠÍN

Na tom našom Bodošíne
všetkým sa nám dobre žije.
Každá bodošínska dievka
je šikovná ako včielka.
Sú to všetko hasičky
mrštné sú s'á lasičky.
Usilovná pilná včielka
je aj skôr narodená žienka.
Kuchárky varia,
speváčky zas paria
niektoré aj cvičia, iné trošku kričia.
Naši chlapi – futbalisti
nie sú chudí ani tlstí.
A Matúš je hybná páka
pravá ruka nášho sváka,
tešia sa naň role lúka
keď sa na ne z okna kuká.
To je ale báseň – rým včielka, lúka Bodošín.

Autor: Martha Thrnke

bola i príhoda od Rudka Hajšu, ktorý ju iba nahral na diktafón, my sme ju spracovali. Vidíte že stačí aj málo. Ale aj toho mála bolo málo. Aj do tohto čísla sme nedostali články od určitých ľudí, ktorí ich sľúbili.

Tento článok píšem preto, aby som upozornil verejnosť, že situácia s novinami je vážna, dievčenská redakčná rada sa prakticky rozpadla, dievčatá už majú iné záujmy a noviny robíme dvaja-traja ľudia. Preto vyzývam všetkých, ktorí by ste chceli a mohli pomôcť akokoľvek našim obecným novinám, ozdraviť a spestriť ich obsah, tak pomôžte. ešte stále je tu akési tvrdé jadro, ktoré keď sa obalí ďalším materiálom, je schopné fungovať ďalej.

Stačí prísť ktorúkoľvek nedeľu v čase od 13,00 do 15,00 do Obecnej knižnice a povedať chcem, alebo takto a takto pomôžem. Všetci ochotní ľudia sú vítaní. Dúfam, že sa vás pár nájde.

Pre prípad, že by tieto problémy pretrvávali hrozil by tým zánik novín, alebo aspoň ich odmlčanie sa na určitý čas, chcem poďakovať všetkým, ktorí doteraz akokoľvek týmto novinám pomohli, či už príspevkami, roznášaním, alebo ako inak.

Ivan Kušnier

VČIELKA, LÚKA, BODOŠÍN

/dúfam, že vás poteším/

Slnko páli, slnko hreje, sused sa mi z okna smeje.
Či sa mi chce v takom hice plieť zelinu z kukurice.
Chytím hrudu, že ho trafím, že si z neho srandu spravím,
no vtom včielka priletela, na lice ma bozkať chcela.
Aj bozkala, až to cmuklo, až mi lice celé spuchlo.
Bože, včielka, už som v RI...U, veď ja mám tú ... alergiu.
Opuchnutá ako dyňa červená, doktorovi zakrátko som letela.
Nejdem už viac do záhradky, okopávať moje hriadky.
Zájdem si ja na Bodošín, tam si trošku poleñoším.
Ticho, potok, hora, lúka – to všetko príroda núka.
A nech sa mi vlas na hlave skríví,
ak nebude k tomu ešte odber krvi.
Keď som prišla na Bodošín, bola pastva očiam mojím.
Zo šáchoria zeleného krdeľ kačíc vyletelo.
Do trávy sa rýchlo zvalím, odbremením svoje svaly.
Koho by však takáto vec napadla,
že som zrovna, mravenisko prisadla.
Činili sa mravci malí, celú ma hneď doštípali.
Jojkajúc a vzdychajúc si zhlboka,
rýchlo sadám do chladných vôd potoka.
Domov letím ako strela, ktorá z dela vyletela.
Takto skončil výlet malý, čo mal zregenerovať mi svaly.
Už aj dedina vie celá, že som týždeň nesedela.
A po týždni ici – pici už som zasa v kukurici.

Na mene nezáleží a ani na veku...

FOTOGALÉRIA ZO SÚŤAŽÍ DHZ NAŠEJ OBCE

Okresné kolo PLAMENĽ 1.6.2013

Obvodové kolo 15.6.2013

Okresné kolo 22.6.2013

Krajské kolo 13.7.2013

